

Advies 'Antidopingbeleid voor Non-Signatories'

1. Inleiding

1.1. Regelbinding bij Nederlandse topsportbonden

Met de introductie van de World Anti-Doping Code (vastgesteld in 2003 en voor de Olympische bonden van kracht geworden in 2004) werd een majeure stap gezet in de richting van geharmoniseerd antidopingbeleid, sportbreed en mondiaal geldend. In de jaren sinds de introductie van de eerste WAD Code is dit geharmoniseerde beleid stap voor stap geconcretiseerd, geïmplementeerd en geaccepteerd.

Als gevolg hiervan gelden over de hele wereld niet alleen in alle Olympische en Paralympische sporten maar ook in alle sporten met een Olympische erkenning in principe dezelfde regels en worden bij dezelfde overtredingen dezelfde sancties opgelegd. Het systeem is niet perfect, maar het opleggen (en desnoods afdwingen) van Code-conforme regels is grotendeels succesvol verlopen, en dat het inmiddels werkt zoals het werkt dwingt bewondering af.

Dat laat onverlet dat veel sportbeoefenaars *niet* onder de werking van de WAD Code vallen. De Code gaat uit van de fictie dat er jurisdictie is of kan worden gecreëerd over alle sporters die in een bepaald land een sport beoefenen, maar in werkelijkheid kent elk land kleinere of grotere groepen sporten en sporters waarop de Code niet kan worden toegepast. Een bekend voorbeeld zijn de vier grote Professional Leagues in de VS, die een van de Code afwijkend antidopingbeleid voeren (en die lagere straffen hanteren dan de Code voorschrijft).

In Nederland is de Code – via het Nationaal Dopingreglement (NDR) – van toepassing op alle leden van alle door NOC*NSF erkende topsportbonden (dit zijn er momenteel 54), en in principe ook op begeleiders die op een of andere wijze (overeenkomst, licentie) aan de statuten en reglementen van die bonden onderworpen zijn.

1.2. Regelbinding bij Non-Signatories

De overige bij NOC*NSF aangesloten sportbonden kennen *geen* Code-conform reglement, en de bij die bonden aangesloten leden vallen niet onder de jurisdictie van de Dopingautoriteit (tenzij ze ook lid zijn van één van de erkende topsportbonden, of zij via een internationale federatie aan een Code-conform reglement gebonden zijn). Voor niet bij NOC*NSF aangesloten sportbonden geldt a fortiori dat ze niet onderworpen zijn aan het NDR.

Met enige regelmaat melden zich organisaties bij de Dopingautoriteit die dopingcontroles willen laten uitvoeren, maar die niet onder de werking van het NDR vallen. In die gevallen wordt onderzocht of het mogelijk is om de desbetreffende organisatie via een overeenkomst te binden aan het NDR. Dat is op zichzelf een vrij eenvoudige operatie, maar dit heeft nog weinig zin als er niet voorzien wordt in een correcte tuchtrechtelijke afhandeling van vastgestelde overtredingen, en als niet zeker gesteld kan worden dat opgelegde sancties correct ten uitvoer worden gelegd.

Het waarborgen van die correcte afhandeling en tenuitvoerlegging is niet problematisch als de deelnemers aan evenementen van een Non-Signatory (ook) via de internationale federatie van de betreffende sport(en) aan een Code-conform dopingreglement gebonden zijn. Voorbeelden zijn de Vereniging De Friesche Elfsteden (die er zorg voor draagt dat alle wedstrijddrijders ook lid zijn van de KNSB) en Team Sunweb (waarvan alle renners op basis van een UCI-licentie aan wedstrijden deelnemen). In de praktijk wordt langs deze weg voor alle Olympische / Paralympische sporten *en* voor alle sporten die door het IOC erkend zijn wel een oplossing gevonden.

1.3. Regelbinding bij sporten zonder IOC erkenning: Glory International

Hoewel er al vaker gesproken is met sporten zonder IOC-erkenning, was (organisator van kickboks gala's) Glory International (verder: Glory) de eerste waarmee het daadwerkelijk tot een overeenkomst kwam. Met die overeenkomst bond Glory zich aan het NDR (zonder enige aanpassing), en werd de Dopingautoriteit de uitvoerende organisatie, zowel qua dopingcontroles als qua educatie van de vechters. Daarbij werd onzerzijds de eis gesteld dat er ook een overeenkomst moest worden aangegaan met het Instituut Sportrechtspraak, om zodoende de tuchtrechtelijke afhandeling goed te verankeren.¹ Tevens verplichtte Glory zich om opgelegde sancties *binnen* Glory ten uitvoer te leggen. Dat het afdwingen deze sancties niet 'vechtsportbreed' mogelijk is, was (en is) een *fact of life* waarvoor geen oplossing voorhanden was (en ten principale nog steeds niet is, maar zie ook verderop).

Bij dit alles is het van belang om vast te stellen dat Glory als eerste kickboksorganisatie buiten de Verenigde Staten onverplicht en op eigen initiatief tot de implementatie van serieus (en Code-conform) antidopingbeleid over te gaan. Dopingcontroles zijn weliswaar niet onbekend in het kickboksen en aanverwante sporten, maar deze voldoen niet aan de internationale standaard, en de sancties zijn aanmerkelijk lager dan de Code in vergelijkbare zaken voorschrijft. Glory legde voor zichzelf de lat dus aanmerkelijk hoger, en daarvoor verdienen zij waardering.

1.4. De verbreking van de overeenkomst

Na verloop van tijd besloot Glory echter de (met het ISR en de Dopingautoriteit) gesloten overeenkomsten eenzijdig te beëindigen. Door het verbreken van het contract met de Dopingautoriteit ontviel de juridische grondslag aan ons controleprogramma, waarop dat is stilgelegd. Het ISR kan gedurende zes maanden na beëindiging echter nog voortgaan met de afhandeling van dopingzaken, en het ISR heeft besloten dat ook daadwerkelijk te doen.

Na de beëindiging van de overeenkomsten volgde intensief overleg, met als voorlopig resultaat dat alle partijen (Glory, ISR, Vechtsportautoriteit en Dopingautoriteit) elkaar gevonden hebben op een aangepast Dopingreglement. Dit Vechtsportdopingreglement is gelijk aan het NDR, met als enige relevante uitzondering de zwaarte van de sancties. Deze is gehalveerd ten opzichte van het NDR. Daarmee sluit het reglement aan bij de praktijk in Noord-Amerika, waar de UFC (verreweg de grootste kickboksorganisatie ter wereld) dezelfde sancties hanteert (met onze zusterorganisatie USADA als uitvoerder). Naar de norm van de WAD Code is nu in feite een tweede mondiale norm ontstaan, die

¹ Het ISR is gecontracteerd voor de afhandeling van ALLE dopingovertredingen, dus ook die van niet-Nederlandse vechters.

op termijn mogelijk ook voor andere Non-Signatories zou kunnen gaan gelden. De Vechtsportautoriteit heeft zich verplicht om opgelegde sancties door alle in Nederland actieve kickboksorganisaties te laten erkennen, ook voor evenementen die zij in het buitenland organiseren.

De hierboven beschreven gang van zaken leidt tot een compromis: voor het kickboksen gaat een andere set dopingregels gelden dan voor andere (door het IOC erkende) sporten. Deze keuze is ingegeven door het dreigende alternatief, namelijk *helemaal geen* dopingregels in het kickboksen, of in ieder geval niet bij de grootste organisatie in Nederland, te weten Glory.

Als er – met uitzondering van de strafmaat – een Code conform reglement in het kickboksen gehanteerd gaat worden (even uitgaande van een goede afloop van de ingezette procedures) mag als winst gelden. Dat het niet gelukt is om een volledige Code conform reglement te blijven hanteren is een verlies.

2. Adviesvraag

Welk advies kan de Raad van Advies aan de voorzitter meegeven bij de verdere ontwikkeling van antidopingbeleid bij Non-Signatories?

3. Advies

De Raad van Advies adviseert Non-Signatories bij voorkeur de regels zoals beschreven in het Nationaal Dopingreglement op te leggen, en dus het beleid gelijk aan de huidige praktijk te handhaven. Hierop moeten zo min mogelijk uitzonderingen gemaakt worden. Dit neemt niet weg dat er redenen kunnen zijn (bijvoorbeeld wanneer er sprake is van mondiale harmonisatie binnen een bepaalde sport) om regels aan te passen. Mocht een partij een afgesloten contract verbreken dan zouden de regels niet achteraf bijgesteld moeten worden, ook niet wanneer de publicitaire of beleidsmatige druk hoog is.

4. Appreciatie door voorzitter Dopingautoriteit

Met waardering heb ik kennis genomen van het advies van de Raad van Advies.

De Raad bevestigt mijn standpunt dat het in zijn algemeenheid de voorkeur verdient om in Nederland voor alle sporten hetzelfde Nationale Dopingreglement te hanteren, en daarmee voor alle sporten antidopingbeleid vast te stellen in overeenstemming met de normen van de World Anti-Doping Code. Dit was en blijft het uitgangspunt van mijn beleid.

Het verheugt mij dat de Raad mijn mening deelt dat er omstandigheden kunnen zijn waarin van dit uitgangspunt kan en moet worden afgeweken. Dit kan vanzelfsprekend alleen aan de orde zijn bij Non-Signatories (sportorganisaties die zich niet gebonden hebben aan de World Anti-Doping Code). Antidopingbeleid kan aan deze organisaties niet worden opgelegd, en kan alleen met medewerking en instemming van deze partijen

tot stand worden gebracht. Naar mijn mening is het invoeren van antidopingbeleid met beperkte afwijkingen van de normen zoals vastgelegd in de World Anti-Doping Code in bepaalde situaties te verkiezen boven het geheel afzien van beleid.

Het standpunt van de Raad dat regels niet achteraf moeten worden bijgesteld kan ik in zijn algemeenheid volgen en omarmen, maar ik ben niet van mening dat dit onder geen enkele omstandigheid aanvaardbaar zou zijn. Ik ben van mening dat er zich situaties kunnen voordoen waarin aanpassing van de regels te verkiezen valt boven het handhaven van de bestaande regels, *namelijk in situaties waarin toepassing van de bestaande regels niet kan worden afgedwongen*. Naar analogie van de vorige alinea meen ik dat een beperkte aanpassing van de regels in bepaalde situaties te verkiezen valt boven het geheel afzien van (afdwingbaar) beleid, en ik meen dat de samenwerking met Glory een voorbeeld van zo'n situatie is.

Uit de samenwerking met Glory kan de les getrokken worden dat het belangrijk maar ook complex is om antidopingbeleid voor Non-Signatories (verder) te ontwikkelen. Ik weeg daarbij zwaar mee dat ook antidopingbeleid voor Non-Signatories tot de wettelijke taken van de Dopingautoriteit behoort. De Wet uitvoering anti-dopingbeleid bepaalt immers dat de Dopingautoriteit tot taak heeft 'het bestrijden van doping in de sport', zonder deze taak te beperken tot Signatories.

Het advies van de Raad versterkt mij in mijn mening dat het overeenkomstenrecht onvoldoende is om als basis te dienen voor het (verder) ontwikkelen van effectief antidopingbeleid voor Non-Signatories. Een contractuele relatie kan immers altijd eenzijdig verbroken worden, en zal zonder aanpalend beleid nooit (volledig) effectief kunnen zijn. Ik heb inmiddels het initiatief genomen tot bespreking van deze materie met het ministerie van VWS.

Herman Ram
Voorzitter

27 maart 2019